

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

Broj: 01/4-16-1-632-2/20
Sarajevo, 1.7.2020.

Bosna i Hercegovina
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Dom naroda

Trg Bosne i Hercegovine 1
71 000 Sarajevo

 BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO: 02-07-2020			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
02	-16-1-	1322	120

Predmet: Dostava izvještaja o finansijskoj reviziji za 12 institucija BiH za 2019. godinu

Poštovani,

U skladu sa članom 16. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ('Službeni glasnik BiH', broj 12/06), dostavljamo vam izvještaje o finansijskoj reviziji institucija BiH za 2019. godinu, za sljedeće institucije:

1. Agencija za antidoping kontrolu BiH
2. Agencija za državnu službu BiH
3. Agencija za unaprjeđenje stranih investicija BiH
4. Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova BiH
5. Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost BiH
6. Institut za mjeriteljstvo BiH
7. Komisija za zaštitu nacionalnih spomenika BiH
8. Memorijalni centar Srebrenica
9. Ministarstvo sigurnosti BiH
10. Odbor državne službe za žalbe BiH
11. Ured za razmatranje žalbi
12. Agencija za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka BiH

Napominjemo kako su svi dostavljeni izvještaji o reviziji institucija BiH za 2019. godinu dostupni na web stranici Ureda za reviziju institucija BiH – www.revizija.gov.ba.

S poštovanjem,

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Jasmin Pilica

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

Broj: 01/4-16-1-692/20
Sarajevo, 1.7.2020.

Bosna i Hercegovina
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Predstavnički dom

Trg Bosne i Hercegovine 1
71 000 Sarajevo

 BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRISLIJENO: 02-07-2020			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01	16-1	1322	20

Predmet: Dostava izvještaja o finansijskoj reviziji za 12 institucija BiH za 2019. godinu

Poštovani,

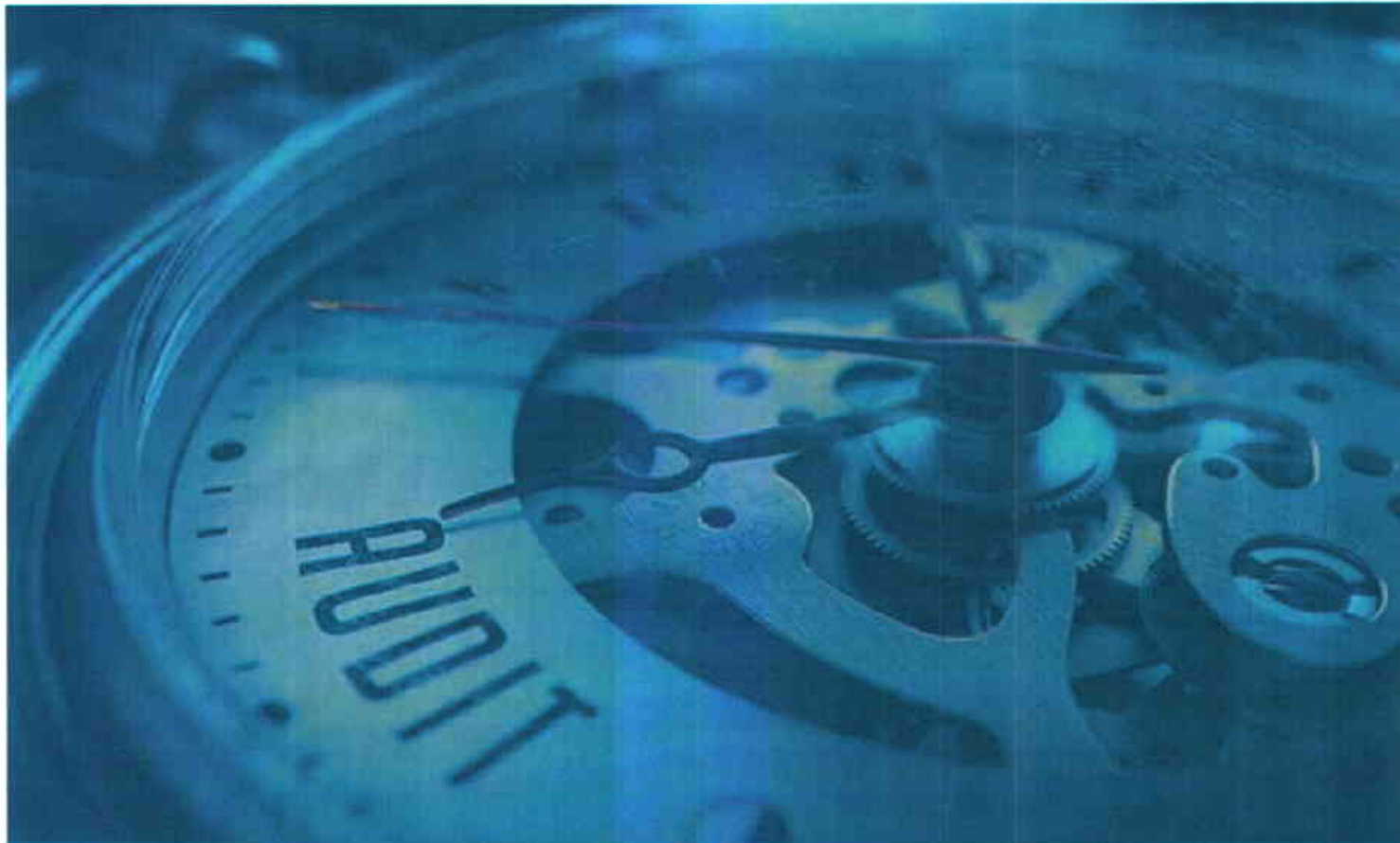
U skladu sa članom 16. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ('Službeni glasnik BiH', broj 12/06), dostavljamo vam izvještaje o finansijskoj reviziji institucija BiH za 2019. godinu, za sljedeće institucije:

1. Agencija za antidoping kontrolu BiH
2. Agencija za državnu službu BiH
3. Agencija za unaprjeđenje stranih investicija BiH
4. Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova BiH
5. Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost BiH
6. Institut za mjeriteljstvo BiH
7. Komisija za zaštitu nacionalnih spomenika BiH
8. Memorijalni centar Srebrenica
9. Ministarstvo sigurnosti BiH
10. Odbor državne službe za žalbe BiH
11. Ured za razmatranje žalbi
12. Agencija za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka BiH

Napominjemo kako su svi dostavljeni izvještaji o reviziji institucija BiH za 2019. godinu dostupni na web stranici Ureda za reviziju institucija BiH – www.revizija.gov.ba.

S poštovanjem,

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

*АГЕНЦИЈЕ ЗА ИДЕНТИФИКАЦИОНА ДОКУМЕНТА
ЕВИДЕНЦИЈУ И РАЗМЈЕНУ ПОДАТАКА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2019. ГОДИНУ*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
KANCLARIJA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ
О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ
АГЕНЦИЈЕ ЗА ИДЕНТИФИКАЦИОНА ДОКУМЕНТА
ЕВИДЕНЦИЈУ И РАЗМЈЕНУ ПОДАКА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2019. ГОДИНУ

Број: 06-16-1-619/20

Сарајево, јуни 2020. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	5
	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	5
	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	7
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ.....	9
1.	КРИТЕРИЈУМИ.....	9
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА РАНИЈИХ ПРЕПОРУКА	9
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	11
3.1	Организација и руковођење.....	11
3.2	Финансијско управљање и контрола	11
3.3	Интерна ревизија	12
3.4	Превенција корупције.....	13
4.	БУЏЕТ	13
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ.....	14
5.1	Преглед расхода и издатака из буџета	14
5.1.1	<i>Бруто плате</i>	15
5.1.2	<i>Накнаде трошкова запослених</i>	15
5.1.3.	<i>Издаци за употребу возила</i>	15
5.1.4.	<i>Набавке материјала</i>	16
5.1.5.	<i>Закуп имовине и опреме</i>	17
5.1.6.	<i>Текуће одржавање</i>	18
5.1.7.	<i>Уговорене услуге</i>	18
5.1.8.	<i>Вишегодишњи капитални издаци</i>	19
5.2.	Преглед прихода и примитака	20
5.3.	Биланс стања	21
5.4.	Преглед динамике запошљавања	22
6.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ.....	23
7.	ОСТАЛО	25
8.	КОМЕНТАРИ	27
	ПРИЛОЗИ.....	27

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја, и у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Агенције за идентификациона документа евиденцију и размјену података (у даљем тексту: Агенција)** који обухватају: биланс стања на 31.12.2019. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји **Агенције** приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2019. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI). Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу извјештаја *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од **Агенције** у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједје основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство **Агенције** је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услијед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услијед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизијске поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизијске доказе који су довољни и примјерени да обезбиједу основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услијед преваре је већи од ризика насталог услијед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизијске поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Са руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези са ревизијом финансијских извјештаја **Агенције** за 2019. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације **Агенције** за 2019. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизију институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу извјештаја *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од **Агенције** у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједје основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на сљедеће:

- *Правилник о унутрашњој организацији Агенције није усклађен са одредбама важећих одлука Савјета министара БиХ (тачка 3.1 Извјештаја).*
- *Вишегодишња капитална улагања која се односе на изградњу зграде у Бањалуци за смјештај сједишта и организационих јединица Агенције нису реализована у складу са одобреним буџетом планираним за ове намјене у 2019. години (тачка 5.1.8 Извјештаја).*
- *Запошљавање истих лица на одређено вријеме у трајању од три мјесеца и по неколико пута у току године без расписивања јавног огласа (тачка 5.4. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство **Агенције** је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање **Агенције**, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 23.06.2020. године

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмина Пилица

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За оцјену усклађености са законима и другим прописима кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2019. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о финансирању институција БиХ
- Закон о интерној ревизији

2. РЕАЛИЗАЦИЈА РАНИЈИХ ПРЕПОРУКА

Канцеларија за ревизију институција БиХ извршила је финансијску ревизију Агенције за 2018. годину, сачинила Извјештај о финансијској ревизији и дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са скретањем пажње на Правилник о унутрашњој организацији, пројекат изградње зграде сједишта Агенције, запошљавање на одређено вријеме и процедуре јавних набавки. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности.

Агенција је поступила у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и обавијестила нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука у циљу превазилажења неправилности идентификованих у извјештају о обављеној ревизији за 2018. годину.

Увидом у предузете активности, дајемо осврт на реализацију препорука:

Оцјена реализације препорука	Реализована	Реализација у току	Нереализована
Агенција је сачинила нацрт новог правилника о унутрашњој организацији и систематизацији који планира доставити у даљу процедуру одобравања и усвајања.		●	
Агенција је извршила мониторинг система финансијског управљања и контроле у циљу минимизирања преосталог (резидуалног) ризика.	●		
Агенција је успоставила функцију интерне ревизије у складу са Правилником о измјенама и допунама Правилника о унутрашњој организацији именовањем руководиоца Јединице интерне ревизије.	●		
Агенција је доставила Министарству финансија и трезора БиХ захтјев за доставу мишљења у вези одлуке о додатку на плату за обављање сложених информатичко-апликацијских послова. Министарство финансија и трезора БиХ није дало мишљење Агенцији до краја обављања ревизије.		●	
Агенција је током 2019. године поново покренула процедуру јавне набавке радова на изградњи зграде за смјештај сједишта и организационих јединица Агенције. Поступак је у даљој процедури поништен.			●
Агенција је успоставила систем праћења и контролу наплате прихода о издатим и наплаћеним личним документима тако што врши редовно усклађивање помоћне евиденције ових прихода са приходима који су приказани у Главној књизи трезора.	●		
Агенција је и током 2019. године вршила запошљавање на одређено вријеме на период дуже од три мјесеца без претходно проведене процедуре јавног огласа.			●

У току године нису биле покренуте процедуре јавних набавки везаних за ИТ опрему, гориво и израду личних докумената, тако да није могуће оцијенити препоруке ревизије дате у извјештају ревизије за 2018. годину, које се односе на:

- Разматрање опције коришћења продужене гаранције код ИТ опреме и достављање техничке спецификације ИТ опреме.
- Усклађивање цијене горива са подацима које објављује Агенција за статистику БиХ у случајевима када дође до повећања цијене горива на тржишту.
- Провођење набавки код одржавања опреме на основу укупне понуде која садржи, поред услуге, и материјал и резервне дијелове.
- Израду јасне и недвосмислене тендерске документације везане за израду личних докумената, с обзиром да су ове набавке изузетно комплексне и да су жалбе уобичајене за овај предмет набавке.

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Агенција је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Поступцима ревизије уочене су одређене слабости система интерних контрола које су наведене у извјештају, а односе се на службена возила, стручно образовање и усавршавање, усклађивање прихода, запошљавање на одређено вријеме и јавне набавке.

3.1 Организација и руковођење

Унутрашња организација Агенције уређена је Правилником о унутрашњој организацији који доноси директор уз претходну сагласност Савјета министара БиХ. Према важећем Правилнику који је усвојен 2010. године, послови и задаци из надлежности Агенције у сједишту обављају се у оквиру слједећих организацијских јединица: Кабинет директора, Технички сектор, Сектор за финансијске и правне послове и Сектор за стандарде и међународну сарадњу. За обављање послова и задатака из надлежности ван сједишта Агенције формиране су слједеће организацијске јединице: Центар за складиштење, персонализацију и превоз личних докумената Бања Лука, Регионални центар Сарајево, Регионални центар Мостар, Регионални центар Бијељина и Регионални центар Бихаћ. Правилником о унутрашњој организацији предвиђено је 239 радних мјеста, од чега је на 31.12.2019. године попуњено њих 164.

Агенција је била обавезна да до краја априла 2014. године усклади правилнике о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста са одредбама Одлуке о начелима за утврђивање унутрашње организације органа управе Босне и Херцеговине¹ и Одлуке о разврставању радних мјеста и критеријима за опис послова радних мјеста у институцијама Босне и Херцеговине². Радна група Агенције је сачинила нови приједлог правилника о унутрашњој организацији и систематизацији и у наредном периоду планира доставити овај правилник у процедуру усвајања након прибављеног мишљења надлежних институција.

ПРЕПОРУКА 1

Агенција је обавезна ускладити Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста са важећим одлукама Савјета министара БиХ.

3.2 Финансијско управљање и контрола

Агенција је имплементирала систем финансијског управљања и контроле у складу са Законом о финансирању институција БиХ³, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Пословни процеси у Агенцији су описани и израђена је мапа пословних процеса, као и образац за утврђивање и процјену ризика и регистар ризика.

¹ Службени гласник БиХ, број 30/13

² Службени гласник БиХ, број 30/13, 67/15 и 51/18

³ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

У циљу даљег унапређења система финансијског управљања и контроле и минимизирања преосталог (резидуалног) ризика, Агенција је реализовала мјере из Годишњег извјештаја о финансијском управљању и контроли за 2018. годину и извршила измјену одређених подзаконских аката (правилници, упутства, процедуре).

Такође, радна група за финансијско управљање и контролу је, у сарадњи са основним организационим јединицама Агенције, извршила додатну анализу процеса који носе већи ризик, у циљу дефинисања механизма за смањење ризика.

Агенција је попунила образац Годишњег извјештаја о финансијском управљању и контроли за 2019. годину и доставила Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ. У извјештају су наведене мјере које Агенција намјерава предузети за даљи развој овог система.

ПРЕПОРУКА 2

Потребно је да Агенција реализује мјере из Годишњег извјештаја о финансијском управљању и контроли у циљу даљег унапређења овог система.

3.3 Интерна ревизија

Агенција има властиту Јединицу интерне ревизије у складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁴ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ.

Агенција је у марту 2018. године упутила Савјету министара БиХ Приједлог правилника о измјенама и допунама Правилника о унутрашњој организацији на који је дата сагласност за успостављање јединице интерне ревизије која предвиђа руководиоца интерне ревизије и једног интерног ревизора. Агенција је попунила мјесто интерног ревизора, а за упражњено радно мјесто руководиоца интерне ревизије расписан је интерни оглас. Агенција је окончала поступак интерног огласа, прибавила сагласност Централне хармонизацијске јединице и Агенције за државну службу за именовање руководиоца Јединице интерне ревизије и издала рјешење о именовању. Овим је успостављена функција интерне ревизије у складу Правилником о измјенама и допунама Правилника о унутрашњој организацији Агенције.

С обзиром на то да је функција интерне ревизије била успостављена средином 2019. године, годишњи план интерне ревизије за 2019. годину није донесен.

Интерна ревизија је у првој половини 2019. године провела двије накнадне ревизије и једну ad-hoc ревизију у другој половини године. Агенција је на основу ревизијских налаза и препорука припремила акциони план за предузимање неопходних мјера у циљу реализације препорука интерне ревизије. Руководилац интерне ревизије издао је годишњи извјештај о активностима интерне ревизије у складу са прописима и исти доставио руководиоцу институције и Централној хармонизацијској јединици.

⁴ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

Од укупно седам препорука у оквиру урађених накнадних ревизија констатовано је да је једна препорука реализована, четири препоруке дјелимично реализоване и двије препоруке нереализоване. За извршену ad-hoc ревизију, дате су три препоруке за које није истекао рок за реализацију, тако да није вршена накнадна ревизија којом би се утврдио статус препоруке.

ПРЕПОРУКА 3

Препоручујемо Агенција да предузме мјере у циљу реализације препорука интерне ревизије.

3.4 Превенција корупције

Савјет министара БиХ је 2015. године усвојио Стратегију за борбу против корупције и Акциони план за борбу против корупције за период 2015–2019. година. У складу са ревидираним смјерницама за израду планова за борбу против корупције у институцијама са јавним овлаштењима БиХ, Агенција је 2016. године донијела План за борбу против корупције за период од 2015-2019. година.

Борба против преваре и корупције изузетно је важна у Агенцији због саме природе дјелатности и комплексности пословања Агенције. Агенција је, у циљу провођења мјера из Стратегије за борбу против корупције и Акционог плана за provedбу стратегије за борбу против корупције, донијела Правилник о интерном пријављивању корупције и заштити лица која пријављују корупцију у Агенцији. Агенција има успостављене канале за пријаву корупције (путем е-mailа, факса, поште на адресу Агенције и поштанских сандучића у Бањалуци и регионалним центрима у Сарајеву, Мостару, Бијељини и Бихаћу).

Едукација запослених по питањима корупције у Агенцији врши се путем „e-learning“ платформе Агенције. Агенција редовно подноси извјештаје о реализацији активности плана борбе против корупције према Агенцији за превенцију корупције и координацију борбе против корупције.

4. БУЏЕТ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2019. годину⁵ (у даљем тексту: Закон о буџету), Агенцији су одобрена средства у укупном износу од 28.121.000 КМ (22.369.000 за текуће издатке, 3.752.000 за капиталне издатке и 2.000.000 КМ за вишегодишња капитална улагања). Агенција је имала на располагању пренесена, неутрошена средства за вишегодишња капитална улагања из ранијих година у износу од 9.991.114 КМ, тако да је укупни расположиви буџет Агенције за 2019. годину износио 38.112.114 КМ.

С обзиром да је наведени Закон о буџету усвојен тек 24.12.2019. године, Агенција се током године финансирала на основу четири одлуке о привременом финансирању институција БиХ.

⁵ Службени гласник БиХ, број 84/19

На основу извршене анализе расхода за 2019. годину, а након усвајања Закона о буџету, Агенција је уочила да на позицији „набавка материјала“ неће имати довољно расположивих средстава због повећаног обима персонализације путних исправа у односу на планирану динамику. Агенција је, у складу са инструкцијама Министарства финансија и трезора БиХ, извршила реструктурисање расхода буџета у оквиру текућих издатака у износу од 495.000 КМ или 1,76% укупно одобрених расхода за 2019. годину. Одлуком о реструктурисању расхода повећана су расположива средства на позицији набавке материјала, а смањена расположива средства на осталим позицијама текућих издатака.

Укупно извршење буџета Агенције за 2019. годину износило је 21.480.987 КМ што је, у односу на расположиви буџет, мање за 16.631.127 КМ што представља 56% реализације буџета. Низак проценат реализације буџета односи се на нереализовани пројекат вишегодишњег капиталног улагања намијењеног за изградњу зграде и смјештај Агенције у Бањалуци (детаљније објашњено у поглављу „Преглед расхода и издатака из буџета“) и нереализоване капиталне издатке због забране реализације ових улагања у условима привременог финансирања.

Програм рада Агенције за 2019. годину достављен је Савјету министара БиХ и усвојен 12.02.2019 године. Извјештај о раду Агенције за 2019. годину упућен је ресорном Министарству цивилних послова БиХ 25.03.2020. године ради достављана Савјету министара БиХ на усвајање.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Агенција је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2019. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року.

Анализом биљешки уз финансијске извјештаје констатовано је да је текстуални дио извјештаја који се односи на анализе извршења буџета садржајан и свеобухватан, те да пружа потребне информације корисницима финансијских извјештаја.

5.1 Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2019. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 21.489.987 КМ, што је мање за 4.888.755 КМ у односу на остварене расходе претходне године.

Значајни расходи из буџета односе се на: бруто плате (3.673.014 КМ), накнаде трошкова запослених (667.423 КМ), набавке материјала (12.603.439 КМ), закуп имовине и опреме (2.264.632 КМ) и текуће одржавање (1.662.245 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1 Бруто плате

Укупно остварене бруто плате и накнаде из плата са 31.12.2019. године износе 3.673.014 КМ, што је мање за 107.834 КМ у односу на остварене бруто плате претходне године. Од тога, на нето плате се односи 1.277.432 КМ, нето стимулације 33.113 КМ и порезе и доприносе 1.277.432 КМ.

Просјечан број запослених за које су исплаћене бруто плате у 2019. години износи 161. Буџетом за 2019. годину планирано је 167 запослених, а на 31.12.2019. године у Агенцији је било 164 запосленика.

5.1.2 Накнаде трошкова запослених

Укупно остварене накнаде трошкова запослених са 31.12.2019. године са припадајућим порезима и доприносима износе 667.423 КМ, што је више за 54.462 КМ у односу на остварене накнаде запослених претходне године. Поступцима ревизије тестиране су накнаде за превоз на посао и са посла (196.479), накнаде за топли оброк (194.568 КМ), накнаде трошкова смјештаја и одвојеног живота (34.119 КМ), јубиларне накнаде (16.598 КМ) и регрес за годишњи одмор (46.988 КМ).

5.1.3. Издаци за употребу возила

Укупни издаци за употребу службених возила у 2019. години износе 158.951 КМ. Значајнији издаци се односе на издатке за гориво (84.028 КМ), материјал и услуге за одржавање возила (39.225 КМ), регистрацију моторних возила (5.286 КМ), осигурање моторних возила (14.028 КМ) и набавку ауто гума (9.742 КМ).

Према Правилнику Савјета министара БиХ о условима набавке и начину кориштења службених возила у институцијама Босне и Херцеговине⁶, Агенцији је дато право на кориштење три службена возила. Такође, Агенцији је одобрен Правилник о специјализованим возилима по којем јој је дато право на кориштење 23 возила за те намјене. Агенција тренутно располаже са три службена возила и 23 службена специјализована возила. Право на кориштење службеног возила 24 сата дневно имају директор и замјеник директора што је прописано одлуком од 01.05.2018. године.

У Агенцији се састављају полугодишњи извјештаји о употреби службених возила, док су Правилником о службеним специјализованим возилима у власништву Агенције предвиђени мјесечни извјештаји о употреби службених специјализованих возила, потрошњи горива и издатим налозима за употребу службених возила. Наведеним правилником дефинисане су активности у вези праћења употребе возила путем GPS уређаја, међутим у 2019. години Агенција је одустала од кориштења GPS уређаја због неисправности.

ПРЕПОРУКА 4

Агенција треба ажурирати постојећи Правилник о службеним специјализованим возилима сходно стварним активностима које се проводе у вези са извјештавањем о и праћењем употребе службених специјализованих возила.

⁶ Службени гласник БиХ, број 26/14

5.1.4. Набавке материјала

Укупно остварени издаци за набавке материјала са 31.12.2019 износе 12.603.439 КМ, што је мање за 2.470.169 КМ у односу на остварене набавке материјала претходне године.

Поступцима ревизије тестирани су значајнији издаци који се односе на регистарске таблице, пасошке књижице, личне карте и возачке дозволе.

Регистарске таблице: Реализација са 31.12.2019. године износи 2.180.886 КМ што је, у односу на претходну годину, мање за 32.849 КМ. Издаци се односе на неперсонализоване регистарске таблице, унутрашње и вањске стикере и потврде о регистрацији возила.

Наведени издаци реализовани су у складу са уговорима који су закључени на основу важећих оквирних споразума из претходних година. Набавку материјала врши Сектор за финансијске и правне послове Агенције на основу захтјева за наруџбу који доставља Центар за складиштење, персонализацију и транспорт личних докумената.

Издаци за пасошке књижице: Реализација за ове намјене са 31.12.2019. године износи 5.558.177 КМ што је, у односу на претходну годину, мање за 2.004.919 КМ. Реализација се односи на набавку пасошких образаца према једногодишњим уговорима који су закључени на период 23.03.2018. до 23.03.2019. године и период од 24.03.2019. до 23.03.2020. године са изабраним добављачем „Muehlbauer“ д.о.о. Бања Лука.

Предметни уговори су закључени на основу Оквирног споразума закљученог 12.03.2018. године на период од 2018. до 2020. године максималне вриједности 28.466.100 КМ и 1.497.000 комада путних исправа, 2.000 комада тестних пасоша и 1.000 комада спесимена. Укупно реализована количина у 2019. години износила је 292.884 комада образаца по цијени од 18,9774 КМ по комаду. Испорука пасошких образаца вршила се sukcesивно на основу исказаних потреба, док се плаћање вршило на основу испостављених фактура, отпремнице и усаглашеног записника између Агенције и изабраног добављача о количини испоручених образаца. Агенција је плаћала само испоручене пасоше који су означени као добри, док су пасоши који су означени као лоши и пасоши који су због грешака уочених приликом контроле квалитета и грешака уочених на локацији надлежног органа, евидентирани на терет добављача услуге.

Издаци за личне карте и возачке дозволе: Реализација ових издатака са 31.12.2019. године износи 4.739.848 КМ што је, у односу на претходну годину, мање за 487.525 КМ.

Издаци су реализовани на основу уговора закљученог 17.07.2012. године са фирмом „Muehlbauer“ д.о.о. Бања Лука о испоруци и успостави система за дјелимичну персонализацију картица, испоруку опреме за персонализацију картица и надоградњу постојеће опреме за персонализацију картица, као и испоруку картица и комплетан систем за персонализацију електронских личних карата и одржавање система на период од десет (10) година. Уговором је дефинисано да ће Агенција платити уговорену цијену за количину од 5 милиона комада личних карата и 2 милиона комада возачких дозвола у току трајања уговора, са утврђеним минималним количинама докумената по годинама. Крајем 2013. године потписан је споразум којим је договорено да се динамика испоруке регулише према стварно утрошеним количинама на годишњем нивоу, а да се плаћање врши у складу са стварно насталим обавезама за текућу годину, а не минималним количинама на годишњем нивоу.

У табели 1. приказане су планиране и реализоване количине и вриједности личних докумената од 2013. до 2019. године:

Табела 1.

Назив документа	Планиране количине 2013-2019.	Реализоване количине 2013-2019.	Процент %	Планирана вриједност 2013-2019.	Реализована вриједност 2013-2019.
1.	2.	3.	4. (3/2)	5.	6.
Личне карте	4.400.000	2.842.128	65	82.368.000	53.204.636
Возачке дозволе	1.700.000	1.672.716	98	7.956.000	7.828.311
Укупно:	6.100.000	4.514.844	74	90.324.000	61.032.947

Опрема за дјелимичну персонализацију личних докумената прелази у власништво Агенције након 75% реализоване вриједности опреме, односно уговора. С обзиром на то да досадашња реализација износи 59%, неизвјесно је када ће Агенција испунити услов да постане власник опреме за личне карте и возачке дозволе.

Уговором је дефинисано да је у цијену докумената укључена и цијена опреме за персонализацију и цијена простора у којем ће се вршити дјелимична персонализација докумената. Такође, уговором је дефинисано власништво опреме за персонализацију тако што опрема за персонализацију која се користи од стране купца прелази у власништво Агенције након исплате 75% њене вриједности.

Учешће опреме у укупној вриједности уговора износи 4,39% (вриједност опреме 4.525.026 КМ/вриједност уговора 102.984.593 КМ), тако да 75% вриједности опреме износи 3.393.769 КМ, а 75% вриједности уговора 77.238.445 КМ. Закључно са 31.12.2019. године реализована вриједност опреме износи 59% (2.679.346 КМ од укупно 4.525.026 КМ), а реализована вриједност уговора такође 59% (61.032.947 КМ од укупно 102.984.593 КМ), тако да опрема која се користи за дјелимичну персонализацију картица није још увијек у власништву Агенције. Узимајући у обзир тренд смањења штампања личних докумената у односу на планиране годишње вриједности, неизвјесно је када ће Агенција испунити услов за пренос власништва опрема за личне карте и возачке дозволе у периоду важења уговора до 2022. године.

5.1.5. Закуп имовине и опреме

Издаци за закуп имовине и опреме са 31.12.2019. године остварени су у износу од 2.264.632 КМ што је, у односу на претходну годину, више за 19.499 КМ. Значајни издаци односе се на закуп торњева, релеја и антенских ступова (1.652.968 КМ), закуп простора и зграда (495.345 КМ), закуп водова и дигиталне опреме (87.853 КМ) и закуп складишног простора (25.260 КМ).

Закуп торњева, релеја и антенских стубова: Агенција има закључена 52 уговора за закуп торњева, релеја и антенских стубова. Системом узорка прегледани су одређени уговори и припадајући анекси, као и поједине фактуре које испостављају добављачи и утврђено је да Агенција врши плаћања према закуподавцима у складу са уговореним цијенама.

Закуп простора и зграда: Ревизијом смо утврдили да Агенција има потписане уговоре за закуп и да се фактурисање врши у складу са уговореним цијенама закупа. Агенција је у 2019. години закључила нови уговор за закуп пословног простора за смјештај архивске грађе у Сарајеву. Наиме, контролом архивске грађе од стране Архива БиХ, сугерисано је Агенцији да треба хитно обезбиједити посебан намјенски простор за смјештај регистратурне грађе и исти опремити одговарајућом опремом.

Како су услуге закупа изузете од примјене Закона о јавним набавкама, Агенција је донијела Одлуку о изузећу од примјене Закона о јавним набавкама⁷ приликом одабира простора за смјештај архивске грађе. Агенција је истражила тржиште у односу на критерије за смјештај архивске грађе (услови које пословни простор треба да задовољава, правила за смјештај и организацију архивских депоа, ватродојавни и противпожарни систем, апликацију за управљање архивом са више модула и смјештај 15.000 регистратора). Након тога, позив је достављен једном понуђачу који испуњава услове („Cloudit“ Сарајево) са којим је закључен уговор о закупу архивског простора површине 250м² и мјесечном цијеном закупа у износу 6.494 КМ са укљученим ПДВ-ом. Поред мјесечног закупа простора, уговорено је и једнократно преузимање и транспорт архивске грађе и електронска евиденција у централном архиву за 15.000 регистратора, те додатна достава архивске грађе по потреби.

5.1.6. Текуће одржавање

Укупно остварени издаци за текуће одржавање са 31.12.2019 износе 1.662.245 КМ. Значајни издаци односе се на услуге оправки и одржавања опреме (1.184.005 КМ) и услуге одржавања софтвера (382.088 КМ). Реализација средстава неопходних за ове услуге вршена је на основу обавеза проистеклих из закључених уговора и оквирних споразума, као и планирање неопходних издатака за опрему за коју истиче гарантни период.

Тестирани су издаци за услуге оправки и одржавања опреме у износу 416.692 КМ добављача „Lapaso“ Бања Лука (одржавање система RDBMS – Oracle Exadata X-2) и издаци за услуге одржавања софтвера у износу 382.088 КМ добављача QSS Сарајево (одржавање Oracle лиценци за период 01.05.2019-30.04.2020). Фактурисане услуге су одобрене у складу са уговорима о одржавању.

5.1.7. Уговорене услуге

Уговорене услуге су реализоване у износу од 81.721 КМ од чега се значајан износ односи на услуге стручног образовања које су остварене у износу од 44.702 КМ што, у односу на претходну годину, представља повећање за 17.623 КМ. Услуге се углавном односе на плаћање котизације и осталих трошкова за семинаре у организацији приватних специјализованих фирми из Босне и Херцеговине који се одржавају изван земље (Хрватска и Србија). Теме које се обрађују на семинарима су, између осталог, канцеларијско пословање, развој пословних вјештина, јачање кључних компетенција, етички кодекс, финансијско пословање и рачуноводство, јавне набавке и сл. Поред наведених тема, одржани су и стручни семинари из области сигурности.

Трајање свих семинара било је око три дана тако да је Агенција запосленима који су присуствовали семинарима, поред котизације, плаћала и трошкове хотелског смјештаја, дневница, превоза и сл.

⁷ Одлука број 15-3-16-05-68-1/19 од 24.7.2019. године

ПРЕПОРУКА 5

Потребно је да Агенција истражи тржиште услуга стручног образовања и могућност одржавања семинари на исте или сличне теме у земљи, у циљу рационализације трошкова који настају по овом основу.

5.1.8. Вишегодишњи капитални издаци

Изградња зграде у Бањалуци за смјештај сједишта и организационих јединица Агенције

Пројекат изградње зграде у Бањалуци за смјештај сједишта и организационих јединица Агенције представља вишегодишњи капитални пројекат по одлуци Савјета министара БиХ од септембра 2011. године и одлуци о измјени и допуни одлуке Савјета министара БиХ од јула 2018. године.

До сада је по овом пројекту, од почетка његове реализације до 31.12.2018. године, утрошено 1.409.701 КМ. Пренесена нереализована средства у 2019. годину за ове намјене износе 9.991.114 КМ, а одобрена средства у буџету за 2019. годину износе 2.000.000 КМ, тако да су укупна расположива средства за ове намјене износила 11.991.114 КМ. Није било реализације ових средстава у 2019. години.

Пројекат изградње зграде има велики значај, узимајући у обзир чињеницу да се персонализација личних докумената тренутно врши у закупљеном простору чији је закуподавац „Addiko Bank“ А.Д. Бања Лука, те да постоји ризик отказивања закупљеног пословног простора, односно ризик који може узроковати прекид у издавању личних докумената. Како би умањила ризик, Агенција је са „Addiko Bank“ А.Д. Бања Лука закључила четворогодишњи уговор о закупу пословног простора на период од марта 2019. до марта 2023. године. Изградњом објекта за смјештај Агенције стекли би се услови за оптимални смјештај важне ИТ опреме везане за издавање личних докумената, а из буџета Агенције не би постојала обавеза издвајања за трошкове закупа који на годишњем нивоу износе око 375.000 КМ.

У јулу 2018. године Агенција је покренула поступак предметне набавке путем отвореног поступка за доставу понуда за изградњу зграде чија процијењена вриједност износи 16.300.000 КМ са ПДВ-ом. Понуде је доставило пет понуђача од којих су двије биле у оквиру процијењене вриједности набавке, а остале три су прелазиле процијењену вриједност. Комисија је констатовала да ниједна понуда није формално-правно исправна и да нема квалификованих и прихватљивих понуда, те навела разлоге за поништење поступка и дала препоруку директору Агенције да донесе одлуку о поништењу поступка јавне набавке који је, и након поновљеног поступка, због жалби понуђача на крају поништен.

Поступцима ревизије обухваћене су активности предузете на реализацији неутрошених средстава током 2019. године, односно активности предузете на провођењу поступка јавне набавке за изградњу зграде.

Агенција је у јулу 2019. године поново покренула поступак набавке за избор најповољнијег понуђача путем отвореног поступка за доставу понуда за изградњу зграде у Бањалуци чија процијењена вриједност по пројекту из 2014. године износи 16.300.000 КМ са ПДВ-ом. Понуде су доставила два понуђача и обје понуде су биле изван оквира процијењене вриједности набавке, с тим да је једна понуда оцијењена као неквалификована. Комисија је дала препоруку да се донесе Одлука о поништењу поступка јавне набавке с обзиром да је цијена једине квалификоване понуде била 18.662.372 КМ, односно знатно виша од осигураних средстава за предметну набавку. Одлука о поништењу поступка донесена је 16.10.2019. године.

С обзиром да је процјена вриједности изградње зграде у Бањалуци извршена према пројекту из 2014. године, постоји објективна могућност да процијењена вриједност објекта није реална због промјене цијена на тржишту.

Агенција је крајем 2019. године покренула отворени поступак набавке уклањања старог објекта који се налазе на парцели на којој планира градити нови објекат као дио припремних радова. Отварање понуда по спроведеном отвореном поступку набавке као и анализа истих извршена је у првом кварталу 2020. године. Уговор о радовима на уклањању објекта, након избора најповољнијег понуђача, потписан је 26.03.2020. године са роком извођења радова од три мјесеца, рачунајући од дана увођења извођача радова у посао. Вриједност потписаног уговора без ПДВ-а износи 100.000 КМ, а радови на уклањању старог објекта су у току.

ПРЕПОРУКА 6

Имајући у виду значај изградње зграде за потребе Агенције, потребно је да Агенција преиспита тржишну вриједност грађевинског објекта по пројекту за изградњу зграде у Бањалуци и, сходно томе, предузме даље радње у циљу реализације средстава вишегодишњег капиталног улагања.

5.2. Преглед прихода и примитака

У прегледу прихода, примитака и финансирања по економским категоријама у периоду од 1.1. до 31.12.2019. године, укупно остварени приходи и примитци Агенције исказани су у износу од 23.859.285 КМ што је, у односу на приходе и примитке планиране буџетом за 2019. годину, више за 1.262.285 КМ.

Значајнији приходи односе се на приходе од издавања личних исправа, путних исправа и докумената за регистрацију возила (23.607.731 КМ) и приходе од посебних накнада и такси (240.607 КМ). Значајнији приходи од издавања личних исправа, путних исправа и докумената за регистрацију возила односе се на приходе од пасоша (8.252.040 КМ), приходе од возачких дозвола (7.190.587 КМ), приходе од личних карата (3.795.901 КМ), приходе од стикер наљепница (1.897.841 КМ), приходе од потврда о регистрацији (783.769,45 КМ), приходе од регистарских таблица (767.694 КМ) и приходе од потврда о власништву возила (329.800 КМ) и приходе од прекограничних пропусница (108.765 КМ).

Правилницима Савјета министара БиХ о цијени путних исправа, цијени личних докумената, цијени докумената за регистрацију и накнади за кориштење регистарских таблица, прописана је висина накнаде и иста се уплаћује на рачун буџета преко Јединственог рачуна трезора.

У складу са препорукама ревизије, Агенција је успоставила помоћну евиденцију о издатим и наплаћеним личним документима и помоћу исте аналитичким поступцима врши мјесечно упоређивање са приходима који су приказани у Главној књизи трезора. Поређењем података о броју издатих личних и осталих документа утврђено је да износи наплаћених прихода по свим основама приближно одговарају износима приказаним у Главној књизи трезора (нематеријалне разлике се јављају услед постојања залиха одређених документа код МУП-ова који издају документе и који нису реализовани, а Агенција такве документе евидентира као приход у својим ванбилансним евиденцијама).

Агенција се раније обраћала Министарству финансија и трезора БиХ за рјешавање електронског поравнања прихода са Главном књигом трезора, али очекивана сарадња и помоћ Министарства за рјешавање овог питања није остварена.

Агенција није у анализама извршења буџета на крају године, на одговарајући начин, образложила проблематику прихода.

ПРЕПОРУКА 7

Препоручујемо Агенцији да, у сарадњи са Министарством финансија и трезора БиХ, пронађе рјешење за електронско поравнање прихода са Главном књигом трезора, а до тада да настави са усклађивањем прихода путем помоћне евиденције о издатим и наплаћеним приходима, те да образложи утврђене разлике које се јављају на крају извјештајног периода.

Такође, потребно је да Агенција, у анализама извршења буџета на крају године, детаљно образложи проблематику прихода по врстама прихода и усклађивање прихода са Главном књигом трезора.

5.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2019. године исказана су укупна средства у износу од 7.920.216 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 11.567.910 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (7.901.179 КМ), краткорочне текуће обавезе (1.000.774 КМ), обавезе према запосленима (369.963 КМ) и интерни финансијски односи-обавезе према органима (2.295.993 КМ). Извори средстава одговарају неотписаној вриједности сталних средстава.

Неотписана вриједност сталних средстава састоји се од набавне вриједности сталних средстава (50.346.278 КМ) умањене за исправку вриједности сталних средстава (42.445.098 КМ). Агенција је извршила евидентирање свих промјена на основним средствима и затворила период обрачуна амортизације у модулу сталне имовине на 31.12.2019.године.

Краткорочне текуће обавезе састоје се из краткорочних текућих обавеза према добављачима (985.134 КМ), краткорочних обавеза према физичким лицима (1.510 КМ) и осталих краткорочних обавеза (14.130 КМ). Комисија за попис извршила је попис обавеза са 31.12.2019. године. У извјештају комисије за попис приложена је спецификација добављача из ISFU система (пробни биланс) са појединачним износима неизмирених обавеза. Обавезе према добављачима се плаћају према утврђеној динамици.

Обавезе према запосленима односе се на обавезе за плате (171.280 KM), обавезе за накнаде плата (21.976 KM), обавезе за порезе и доприносе на плату (132.935 KM) и остале обавезе према запосленима 43.772 KM). Обавеза за плате и накнаде измирене су у јануару 2019. године.

Интерни финансијски односи-обавезе према органима односе се на рефундацију припадајућег дјела средстава од наплаћених прихода органима надлежним за издавање јавних докумената. Према Упутству о начину рефундације припадајућег дијела средстава органима надлежним за издавање докумената, као и начину уноса, плаћања и евидентирања тих средстава кроз ISFU систем Министарства финансија и трезора БиХ, Агенција мјесечно уноси налог за пренос припадајућих наплаћених прихода у ISFU систем, а Министарство финансија и трезора БиХ врши уплату средстава надлежним органима. Обавезе према органима измирене су у јануару 2019. године.

Агенција је извршила попис сталних средстава, потраживања и обавеза, те ситног инвентара и материјала на 31.12.2019. године, о чему су сачињени појединачни извјештаји комисија. Централна пописна комисија је у фебруару 2020. године сачинила Елаборат о извршеном попису средстава и обавеза који је 18.02.2020. године усвојило руководство Агенције. Стварно стање средстава и обавеза усклађено је са књиговодственим стањем. Пописом сталних средстава није утврђен мањак нити вишак сталних средстава. Извршен је обрачун амортизације појединачно по сваком сталном средству.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

5.4. Преглед динамике запошљавања

Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2019. годину, Агенцији су одобрена средства за плате и накнаде за 167 запослених. Број запослених према подацима кадровске службе износио је 164 што је за три мање него што је законом одобрено. Број запослених на неодређено вријеме износио је 147, док је 17 запослених било ангажовано на одређено вријеме на 31.12.2019. године.

У периоду од 01.01. до 31.12.2019. године примљено је седам државних службеника на неодређено вријеме путем јавног огласа. Један државни службеник је засновао радни однос на неодређено вријеме екстерним премјештајем из Министарства цивилних послова БиХ. За пријем државних службеника постоји сагласност Савјета министара БиХ.

Путем интерног конкурса један државни службеник је, са позиције стручног савјетника за планирање, постављен на већу позицију (помоћник директора у Јединици интерне ревизије). Два државна службеника и два запосленика су интерно премјештана са једног радног мјеста на друго радно мјесто која припадају истом нивоу радног мјеста и истом платном разреду. Један запосленик је интерно премјештани са једног радног мјеста на друго радно мјесто које припада истом нивоу радног мјеста и вишем платном разреду. Један државни службеник је, на свој лични захтјев, премјештен на нижу позицију, тј. премјештен је са радног мјеста шефа Одсјека за подршку и безбједност система на радно мјесто стручног савјетника.

У Агенцији је, у периоду од 01.01. до 31.12.2019. године, престао радни однос за 16 запослених због стицања услова за старосну пензију и споразумног престанка радног односа.

Агенција је извршила оцјењивање државних службеника и извјештаје о оцјењивању проследила Агенцији за државну службу БиХ.

Поступцима ревизије утврђено је следеће:

У Агенцији су током 2019. године била ангажована 22 лица путем уговора о раду на одређено вријеме. Од овога броја, ангажована су три приправника и један волонтер на период од годину дана, један савјетник директора, три запосленика на период од три мјесеца и преосталих 14 запосленика је било ангажовано дуже од три мјесеца без претходно проведене конкурсне процедуре у складу са Законом о раду у институцијама БиХ. Према Закону о раду, послодавац може, без провођења конкурсне процедуре, извршити пријем у радни однос запосленика на одређено вријеме до три мјесеца, када због хитности обављања посла, изненадног повећања обима посла и изненадног одсуства запосленика није могуће правовремено провести јавни оглас.

Агенција је, 18.03.2019. године, упутила допис Министарству финансија и трезора БиХ у којем тражи позитивно мишљење за попуну десет радних мјеста како би даље могла покренути процедуру добијања сагласности од Савјета министара БиХ. Министарство финансија и трезора БиХ је 07.05.2019. дало позитивно мишљење на захтјев Агенције. Агенција је 15.05.2019. године упутила допис ресорном министарству за доставу захтјева Савјету министара БиХ за додатно запошљавање, те 07.08.2019. године директну ургенцију Савјету министара БиХ за давање сагласности. Агенција је 02.12.2019. године добила сагласност Савјета министара БиХ за запошљавање (осам радних мјеста запосленика и два радна мјеста државних службеника). Сходно наведеној сагласности, Агенција је 06.12.2019. године објавила јавни оглас за пријем осам запосленика у радни однос на неодређено вријеме. Јавни оглас за попуњавање два радна мјеста државних службеника у Агенцији је објављен 27.02.2020. године, а конкурсна процедура је у току. Већина радних мјеста за која је тражена сагласност су била попуњена ангажманом запосленика на одређено вријеме.

ПРЕПОРУКА 8

Агенција треба на вријеме започети процедуре одобравања запошљавања с обзиром на спорост у одговорима надлежних органа, а како би у потпуности поступала у складу са законским прописима који регулишу запошљавање на одређено вријеме.

6. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Агенција је донијела План јавних набавки за 2019. годину како је прописано Законом о јавним набавкама⁸. За сваки поступак јавне набавке, одлуком директора, формирана је комисија која проводи поступке јавних набавки.

Према презентованим подацима, Агенција је у 2019. години провела 63 поступка јавних набавки из текућих издатака (отворени, конкурентски, директни и поступци у складу са Анексом II, дио Б Закона о јавним набавкама), те два отворена поступка из капиталних издатака везаних за вишегодишња капитална улагања. Након претходно проведених поступка укупна вриједност закључених уговора без ПДВ-а износила је 9.096.267 КМ (8.906.523 КМ из текућих издатака и 189.744 КМ из капиталних издатака).

⁸ Службени гласник БиХ, број 39/14

Вриједносно најзначајнији планирани износи набавке обухваћени поступцима ревизије односе се на следеће набавке:

Набавка радова на изградњи зграде за смјештај сједишта и организационих јединица Агенције (13.778.262 КМ), набавка регистарских таблица (7.393.162 КМ), услуге одржавања хардвера и софтвера (1.367.521 КМ), услуге одржавања апликације путних исправа (320.000 КМ), набавка тахографских картица прве генерације (170.940 КМ), радови на уклањању старог објекта (153.362 КМ), набавка нових тахографских картица (127.000 КМ), услуге пројект менаџера (105.000 КМ), услуге одржавања сервера за регистре Агенције (85.470 КМ), ауто гуме и потрошни материјал (18.376 КМ) и издаци за компјутерски материјал (16.154 КМ).

Тестирањем појединих поступака набавки нису уочене значајније неправилности. Током ревизије уочене су одређене слабости система интерних контрола у јавним набавкама.

Наиме, Агенција није интерним процедурама прописала обавезе и дужности запослених у Одсјеку за планирање и јавне набавке као носиоца активности у процесу јавних набавки. Такође, по окончању поступка јавне набавке, путем е-аукције, Агенција не саставља нову спецификацију понуђене робе у складу са понуђеним попустима која би представљала саставни дио оквирног споразума и уговора о јавној набавци, што ствара потешкоће приликом праћења реализације оквирног споразума, односно уговора о јавној набавци.

ПРЕПОРУКА 9

Агенција треба интерним процедурама прописати надлежности и одговорности Одсјека за планирање и јавне набавке, као носиоца активности у процесу јавних набавки, како би осигурала правилност у процесу набавки.

Након проведене е-аукције, потребно је да Одсјек за план и јавне набавке направи нову спецификацију робе са укљученим попустима која ће чинити саставни дио Оквирног споразума или уговора о јавној набавци, што ће омогућити одговарајуће праћење извршења уговора.

Правилником о стварању и извршењу обавеза, Агенција није прописала начин стварања (иницирања) обавеза (нпр. на који начин се исказује потреба за робама и услугама, расположивост средстава у буџету, постојање изабраног понуђача и уговорених артикала, потврду пријема робе, извршене услуге и одобравање плаћања. Иако се наведене активности у стварности и врше, оне нису конкретно наведене у поменутом правилнику.

ПРЕПОРУКА 10

Потребно је да Агенција Правилником о стварању и извршењу обавеза пропише све послове и контролне активности у процесу стварања и извршења обавеза које се стварно обављају у Агенцији, а нису предвиђене самим Правилником о стварању и извршењу обавеза, у циљу јасно дефинисаних овлаштења и одговорности за реализацију одређених процеса.

7. ОСТАЛО

Опрема и софтвер за успостављање PKI инфраструктуре по оквирном споразуму за набавку пасошких књижица

Са изабраним добављачем Muhlbaueг д.о.о. Бања Лука закључен је, 12.03.2018. године, оквирни споразум о набавци пасошких књижица на период од четири године до максималне финансијске вриједности са урачунатим ПДВ-ом у износу 28.466.100 КМ.

Агенција је, на основу оквирног споразума, закључила са продавцем други једногодишњи уговор о набавци образаца пасошких књижица за период од 24.03.2019. године до 23.03.2020. године. Овим уговором дефинисано је да је продавац дужан да испоручи опрему и софтвер за успостављање PKI инфраструктуре за персонализацију електронског меморијског елемента у пасошкој књижици са свим компонентама које су дефинисане и оквирним споразумом и која постаје власништво Агенције.

Понуђач је почетком 2020. године испоручио два хардверска сигурносна модула, прилагодио софтвер за сертификационо тијело (CA) употреби за Country Signing Certificate Authority (CSCA) root CA тијело⁹, испоручио софтвер за компоненту за потписивање докумената (Document Signer), извршио инсталацију и конфигурацију претходно наведених хардверских и софтверских компоненти, импорт постојећих CSCA сертификата у новоинсталирани систем, те одржао обуку за 4 службеника за кориштење истог. Такође је осигурао веб интерфејс који служи за интеграцију инсталираног система у софтвер за управљање производњом. Овом испоруком понуђач је испунио обавезе из оквирног споразума и једногодишњег уговора о набавци пасошких књижица из дијела набавке PKI инфраструктуре за потребе CSCA root CA тијела Агенције.

Агенција није извршила интеграцију поменутог интерфејса са софтвером за управљање производњом путем веб сервиса, чиме би се заокружио комплетан систем. Такође, Агенција није евидентирала испоручени хардверски сигурносни модул и софтвер за Document Signer компоненту у својим пословним књигама с обзиром да вриједности опреме нису дефинисане закљученим оквирним споразумом, нити им је приликом испоруке дефинисана вриједност.

ПРЕПОРУКА 11

Потребно је да Агенција имплементира интеграцију веб интерфејса са софтвером за управљање производњом, те пронађе рјешења за евидентирање PKI инфраструктуре у своје пословне књиге.

⁹ Nadležno državno certifikaciono tijelo

Судски спорови

Ревизија је извршила увид у евиденцију значајних судских спорова Агенције. Покренута су била два управна спора тужбом пред Судом БиХ у вези са набавком пасошких књижица у којима као тужилац иступа „Gemalto S.A. Meudon“, Француска. Увидом у тужбене захтјеве, ревизија је утврдила да су управни спорови покренути против рјешења Канцеларије за разматрање жалби БиХ којим се одбија жалба тужиоца на тендерску документацију због неблагоприятно изјављене жалбе, те рјешења којим се одбија жалба тужиоца на одлуку о избору најповољнијег понуђача због недостатка активне легитимације у поступку.

Суд БиХ је у оба управна спора против тужене Канцеларије за разматрање жалби БиХ уважио тужбе, поништио рјешења тужене и предмет вратио туженој на поновни поступак. Канцеларија за разматрање жалби БиХ је, по пресудама Суда БиХ, уважила жалбе тужиоца и поништила закључке Агенције којима су жалбе одбачене као неосноване и оба предмета вратила Агенцији на поновни поступак.

У поновном поступку Агенција је остала код свог става којим се одбија жалба тужиоца на тендерску документацију због неблагоприятно изјављене жалбе и одлуке о избору најповољнијег понуђача због недостатка активне легитимације тужиоца. Тужилац је поново изјавио жалбе Агенцији које су одбачене, а затим жалбе упутио Канцеларији за разматрање жалби БиХ. Канцеларија за разматрање жалби БиХ је одбацила жалбе тужиоца као неуредне јер жалбе нису садржавале све елементе и доказе који се прилажу уз жалбе. Касније нису слиједили поновни управни спорови, тако да су ови предмети окончани.

8. КОМЕНТАРИ

Агенција, у остављеном року, није доставила коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији за 2019. годину, тако да овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији за 2019. годину.

Чланови тима за финансијску ревизију

Нермин Хамзагић, виши ревизор

Наташа Тимотија, виши ревизор

Славиша Вуковић, ИТ ревизор

Руководилац Одјељења за развиј, методологију и контролу квалитета финансијске ревизије

Драгољуб Ковинчић, виши ревизор

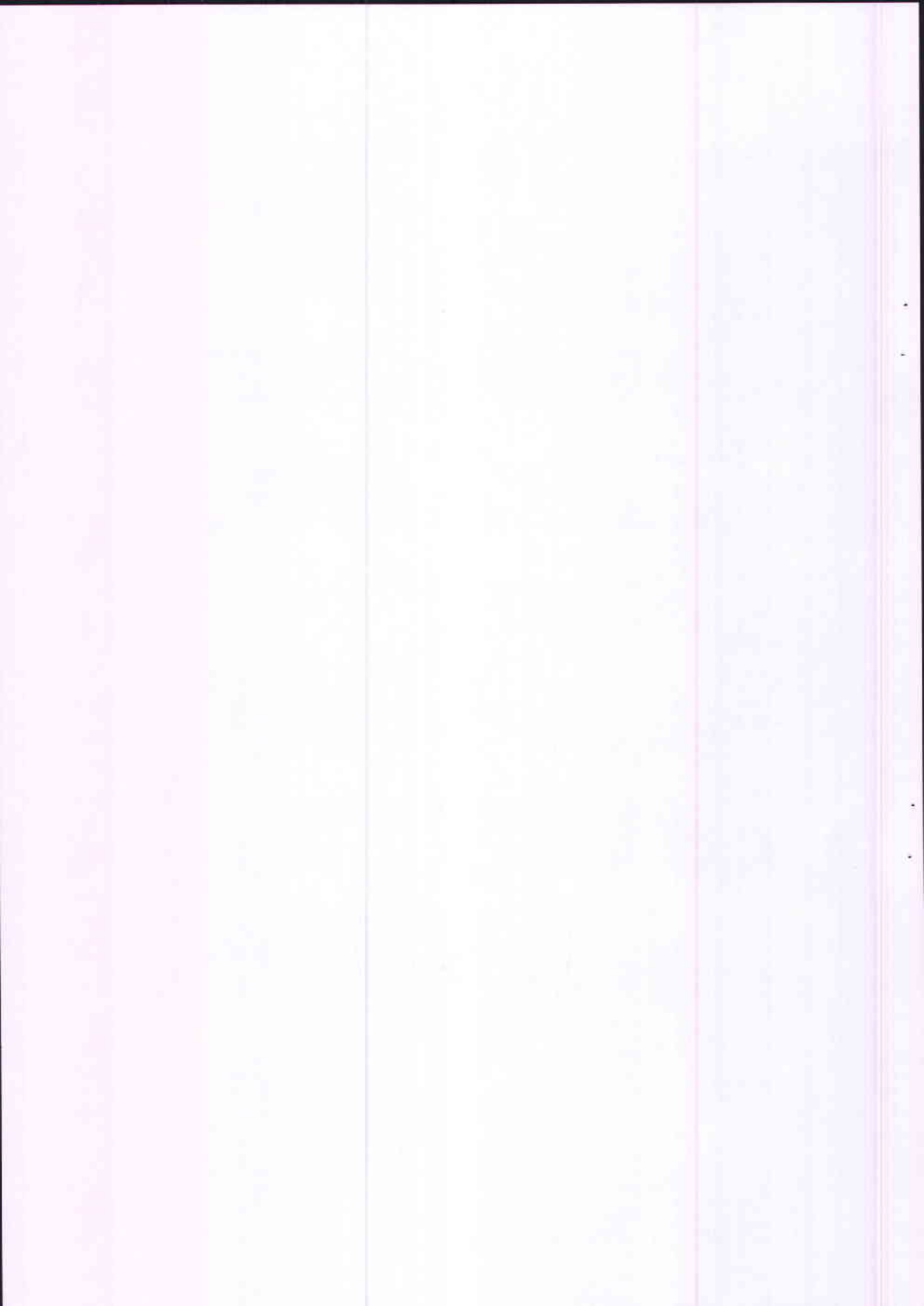
Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2019. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2019. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2019. годину

Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ

Табела I

Опис	Одобрани буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Процент 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	22,369,000	0	22,369,000	21,480,987	96
Бруто плате и накнаде	4,007,000		4,007,000	3673014	92
Накнаде трошкова запослених	734,000		734,000	667423	91
Путни трошкови	190,000	-10,000	180,000	160954	89
Издаци телефонских и пошт.услуга	136,000	-35,000	101,000	90970	90
Издаци за енергију и ком.услуге	215,000	-40,000	175,000	165477	95
Набавка материјала	12,210,000	495,000	12,705,000	12603439	99
Издаци за услуге превоза и горива	125,000	-15,000	110,000	96914	88
Унајмљивање имовине и опреме	2,652,000	-350,000	2,302,000	2264632	98
Издаци за текуће одржавање	1,931,000		1,931,000	1662245	86
Издаци за осигурање	27,000		27,000	14197	53
Уговорене и друге посебне услуге	142,000	-45,000	97,000	81721	84
2. Капитални издаци	3,752,000	0	3,752,000	0	0
Набавка земљишта			0		
Набавка грађевина			0		
Набавка опреме	3,637,000		3,637,000		0
Набавка осталих сталних средстава	7,000		7,000		0
Реконструкција и инвестиционо одрж.	108,000		108,000		0
3. Текући грантови	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	26,121,000	0	26,121,000	21,480,987	82
5. Вишегодишња капитална улагања	2,000,000	9,991,117	11,991,117	0	0
VKU Zgrada (8212)	2,000,000	8,950,815	10,950,815		
VKU Zgrada (8215)		1,040,299	1,040,299		0
VKU SDH sistem prenosa (8213)		3	3		
6. Новчане донације	0	0	0	0	
			0		
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
			0		
8. Укупно (4+5+6+7)	28,121,000	9,991,117	38,112,117	21,480,987	56

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило дана 06.03. 2020. године.

U koloni 3 - usklađivanja budžeta prikazana je prestruktura rashoda

Биланс стања на дан 31.12.2019. године

Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ

Табела II

Опис	31.12.2019.	31.12.2018.	Процент 2/3*100
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	19,037	72,063	26
Новчана средства			
Краткорочна потраживања	19,037	22,063	86
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења		50,000	0
2. Стална средства	7,901,179	10,287,095	77
Стална средства	50,346,278	50,651,831	99
Исправка вриједности	42,445,098	40,364,736	105
Неотписана вриједност сталних средстава	7,901,179	10,287,095	77
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	7,920,216	10,359,157	76
3. Краткорочне обавезе и разграничења	3,666,731	2,711,985	135
Краткорочне текуће обавезе	1,000,774	1,102,676	91
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	369,963	379,366	98
Интерни финансијски односи	2,295,993	1,137,111	202
Краткорочна разграничења		92,833	0
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	7,901,179	10,287,095	77
Извори средстава	7,901,179	10,287,095	77
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	11,567,910	12,999,080	89

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника неће бити уравнотежен (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен

Руководство је Биланс стања одобрило дана 06.03.2020. године

Директор
Име и презиме

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјерама оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција) дужно је да обезбиди да финансијски извјештаји за 2019. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2019. годину (Службени гласник БиХ број 84/19) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Агенције.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 06.03.2020.

Директор

Др.сц. Ариф Нанић

